

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksymisestä.

ASIAN VIREILLETULO JA ESITETYT ASIAKIRJAT

Ilmoitus on saapunut Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 17.2.2025.

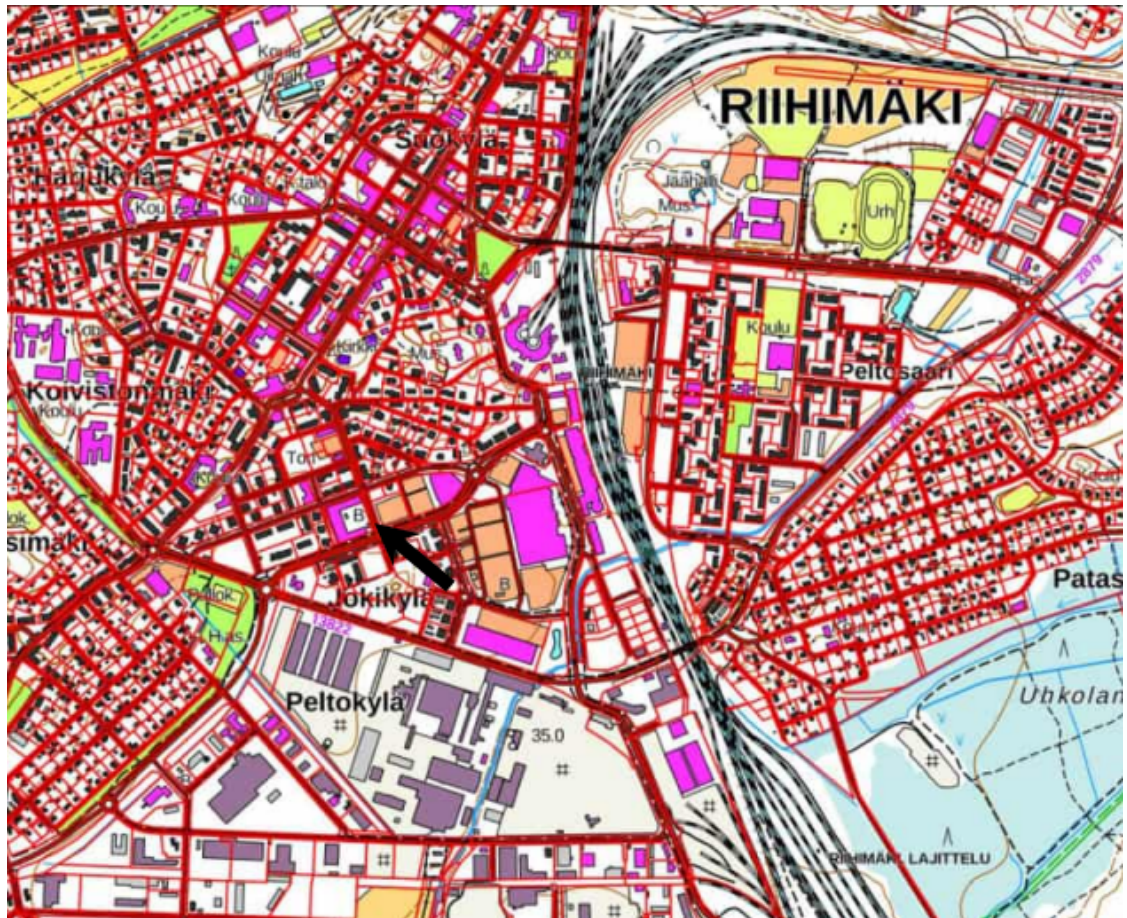
Ilmoitus sisältää purkamisen aikaisen kaivusuunnitelman (Envineer Oy, 14.2.2025, projektinumero: 12952).

ILMOITTAJA

Neste Markkinointi Oy, y-tunnus: 1626490-8, PL 95, 00095 NESTE

PILAANTUNEEN ALUEEN SIJAINTI

Torikatu 7-9, 11100 RIIHIMÄKI

Kuva 1. Kuva, joka sisältää kohteen sijainnin Riihimäellä.

KIINTEISTÖN OMISTUS- JA HALLINTASUHTEET

Kiinteistön 694-4-9012-7 omistaa Kiinteistö Himberg Oy, joka on hyväksynyt esitetyn puhdistustyön ja sen tavoitteet. Neste Markkinointi Oy toimii kohteessa vuokralaisena polttonestejakelutoiminnalle vuokratulla määräalalla. Kiinteistöllä toimii myös muita yrityksiä.

Kuva 2. Kohteen kiinteistötunnus ja viereiset kiinteistöt.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä toimittamalla ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle.

MAANKÄYTTÖ

Kiinteistö sijaitsee asemakaava-alueella, jossa käyttömuodoksi on merkitty moottoriajoneuvojen huoltoasema-alue (AM). Kaavoitukseen ei ole tiedossa muutoksia. Kiinteistö on liiketoimintojen käytössä, käyttöön ei ole tiedossa muutoksia. Purettavan jakeluaseman alue jää asfaltoiduksi piha-alueeksi.

NYKYISET RAKENNUKSET, TEKNISET RAKENTEET JA PÄÄLLYSTEET

Nesteen jakeluasemalla on katos mittareineen. Mittareiden eteläpuolella sijaitsee kolme yksivaippaista maanalaista säiliötä. Säiliöt ovat jokainen kooltaan 15 m³ ja ne on otettu käyttöön vuonna 1979 ja tarkastettu viimeksi vuosina 2022 ja 2024.

Kohteen eteläreunassa sijaitsee myös täyttö- ja ilmanottoputket. Jakelualueella on päällysteenä betonikivetys. Kivetyksen alla on asennushiekkaa, jonka alla soraa/mursketta 600–700 mm ja asennushiekkaa pohjalla 50–100 mm. Hiekan alla on 1 mm HDPE muovikalvo, joka on viemäröity öljyn- ja bensinierottimen kautta. Kalvon alla on vielä 50–100 mm hiekkaa, jonka alla mursketta/soraa/perusmaata. Täyttöpaikalla on päällysteenä asfaltti, jonka alla on soraa/mursketta 600–800 mm. Soran/murskeen alla on asennushiekkaa 50–100 mm, jonka alla 1 mm HDPE muovikalvo. Kalvon alla on vielä 50–100 mm hiekkaa, jonka alla mursketta/soraa/perusmaata. Kiinteistön jakeluasemalle sähköt tulevat maakaapelilla. Kiinteistön rajalla kulkee myös Carunan, Elisan ja Telian kaapeleita mm. valaisinpylväille. Tutkitulle alueelle ei tule talousvettä. Tutkimusalueen pinnoite on asfalttia ja nurmikkoa.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Kiinteistöllä, Neste Markkinointi Oy:n vuokraamalla määräalalla, toimii Neste Express-automaattiasema. Kohteessa on harjoitettu polttonesteen jakelua Kesoilain ja myöhemmin Nesteen toimesta vuodesta 1979 lähtien. Polttoaineen jakelu tapahtuu kolmesta maanalaisesta 15 m³ säiliöstä. Jakeluasemalla ei tiedetä tapahtuneen öljyvahinkoja.

Jakeluaseman alueella vuonna 2002 tehdyssä maaperätutkimuksessa (Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy) havaittiin viitteitä kohonneista öljyhiilivetytypitoisuuksista jakelualueella. Lokakuussa 2021 tehdyssä perustutkimuksessa todettiin enimmillään VN:n 214/2007 mukaisen kynnysarvon tasolla olevia, alemman ohjearvon alittavia öljyhiilivetyjen pitoisuuksia. Vuoden 2021 tutkimusten edustamilta osin kohteessa ei ole maaperän kunnostustarvetta.

Lokakuun 2021 tutkimuksia ei voitu kuitenkaan kohdentaa toiminnassa olleen jakeluaseman rakenteiden alapuoliseen maaperään. Vuoden 2002 tutkimuksen perusteella ja kokemukseräisesti vastaavien jakeluasemien purkutöiden yhteydessä on mahdollista, että rakenteiden alla esiintyy haitta-ainepitoista maata. Tämän vuoksi purkutöissä varaudutaan haitta-ainepitoisen maa-aineksen käsittelyyn jakeluaseman purkutöiden vaatimassa laajuudessa ja laaditaan alueelliselle ELY-keskukselle ennakolta YSL 136§:n mukainen ilmoitus, jolla varmistetaan töiden keskeytyksetön eteneminen käyttäen purkutöissä paikalla olevia resursseja.

Toimenpidealue on suuruudeltaan n. 250 m². Jakeluasemarakenteiden purkamisen vaatimia kaivuuta on noin 600 m³ktr, josta haitta-ainepitoisia/pilaantuneita maita arvioidaan olevan n. 100 m³ktr (n. 180 tn). Mikäli kohonneita öljypitoisuuksia esiintyy vastoin ennako-odotuksia purkualueita laajemmin tai merkittävästi suurempia haitta-ainepitoisuuksia, tehdään niiden vaikutuksista riskinarviointi, minkä perusteella päätetään niihin mahdollisesti kohdistuvista toimenpiteistä tai voidaan päätyä alustavasti esitetystä tavoitetasoista poikkeaviinkin tavoitteisiin.

MAAPERÄ-, POHJAVESI- JA PINTAVESITIEDOT

Maa- ja kallioperä

Jakelualue sijoittuu asfalttipäälysteiselle alueelle. Alueella on täyttönä hiekkamoreenia ja perusmaa on savea. Kalliopintaa ei havaittu enimmillään 8 m syvyyteen tehdyssä tutkimuksessa lokakuussa 2021.

Pohjavesi

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kohdetta lähin pohjavesialue (Herajoki-0469451) sijaitsee kohteesta noin 1,2 km päässä lounaassa. Pohjavettä havaittiin lokakuussa 2021 tehdyssä tutkimuksessa kahdessa pisteessä, noin 5-6 m:n syvyydellä maan pinnasta. Pohjaveden määrä oli kuitenkin vähäinen eikä siitä saatu otettua näytettä.

Pintavedet

Kohdetta lähin vesistö on nimetön lampi, joka sijaitsee kohteesta noin 0,5 km:n metrin päässä kaakossa. Jakelu- ja täyttöalueen hulevedet kerätään hiekanerotuskaivoihin, joista vedet johdetaan öljyn- ja bensiinierotuskaivon kautta jätevesiverkkoon. Hulevesien pääsy öljynerottimiin on estetty.

TUTKIMUKSET JA TULOKSET

Aiemmat tutkimukset

Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy on tutkinut kiinteistön maaperän pilaantuneisuutta vuonna 2002. Tutkimukset kohdistettiin toiminnassa olevan automaattiaseman riskikohteisiin polttoainesäiliöiden ja jakelumittareiden kohdalle. Paikoissa, joissa oli käsitelty tai varastoitu bensiiniä, tutkittiin bensiinihiilivedyt huokosilmanäytteistä. Dieselöljyjen käsittelypaikat tutkittiin maanäytteiden avulla, joista analysoitiin mineraaliöljyt. Veden laatua alueella tutkittiin säiliöiden täyttöhiekkaan saven päälle kertyneestä vedestä.

Bensiinisäiliöiden täyttöhiekasta otetussa huokosilmanäytteessä oli kohonnut bensiinipitoisuus (TVOC 2700 mg/m³) ja mittarikentän sekä säiliöalueen täyttöhiekoista otetuissa näytteissä todettiin lievästi kohonneita mineraaliöljypitoisuuksia (C₁₀-C₄₀: 400–430 mg/kg). Säiliöiden täyttöhiekkaan saven päälle kertyneessä vedessä oli kohonneita mineraaliöljy- ja bensiinikomponenttien pitoisuuksia (TVOC 67 mg/l). Laaditussa raportissa todetaan, että puhdistukselle ei ole välitöntä tarvetta vaan maaperä puhdistetaan massanvaihdoilla jakeluaseman purkamisen yhteydessä.

Kohteen maaperän kunnostuksesta jätettiin PIMA-ilmoitus ja annettiin päätös vuonna 2002, mutta maaperän kunnostusta ei toteutettu, koska polttonesteen jakelutoiminta asemalla jatkui. Vuonna 2003 kohteessa toteutettiin muutostöitä, joissa säiliöiden ja mittarikentän täyttöpaikan pintarakenteita ja viemärointiä on muutettu. Toteutusraportti ei ollut käytössä historiaselvityksessä.

Tutkimukset 2021

Envineer Oy suoritti Neste Markkinointi Oy:n toimeksiannosta kohteessa maaperän pilaantuneisuuden perustutkimuksen liittyvät maastotyöt 8.10.2021 ja 11.10.2021. Kairareivät on täytetty maa-aineksella ja asfaltinpaikkausmassalla siten, että alueella on turvallista liikkua eivätkä sadevedet pääse reikien kautta maaperään.

Kohteen tutkimuksissa otettiin maaperänäytteitä yhteensä 5 näytepisteestä (NP1-NP5). Näytteet otettiin keskiraskaan porakonekairan 100 mm:n maaputkikalustolla, ensimmäiseltä metriltä kaksi näytettä (0,5 metriä / näyte), jonka jälkeen metrin välein. Näytteenotto näytepisteessä 1 ulotettiin 6 metriin, ja lopuissa näytepisteissä (NP2-5) 8 metriin asti. Näytepisteiden sijoittelu toteutettiin kohteesta laaditussa historiaselvityksessä esitetyn tutkimusohjelman, maastotarkastelun ja kenttähavaintojen perusteella. Maanäytteet säilöttiin kaasutiiviisiin Rilsan näytteenottopusseihin, joiden läpi hiilivedyt eivät pääset haihtumaan. Kaikista maanäytteistä tehtiin näytteenoton yhteydessä maalajia ja mahdollista haitta-aineiden esiintymistä koskevat aistinvaraiset havainnot sekä huokosilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden kokonaispitoisuuden (TVOC) mittausta PID-mittarilla. 8 näytteestä määritettiin hiilivetyjen kokonaispitoisuus PetroFLAG-kenttäanalyysillä, vastekertoimella 5. Yhdestä näytteestä (NP2, 2–3 m) määritettiin homogenisoinnin jälkeen kokonaishiilivetyjen pitoisuus PetroFLAG-testillä kahdesta rinnakkaisesta näytteestä riittävän homogenisoinnin todentamiseksi. PetroFLAG-kenttäanalyysissä maanäytteestä uutetaan hiilivedyt liuottimella ja uutoliuos suodatetaan ns. kehiteneeseen. Uuttoliuokseen siirtyneet hiilivedyt aiheuttavat kehiteneen samentumisen, joka mitataan valon absorptiolla analyysilaitteistoon kuuluvassa mittalaitteessa. Mittalaite ilmaisee kokonaishiilivetyjen pitoisuuden numeroarvona (mg/kg). PetroFLAG-kenttäanalyysi ei ole spesifi öljyhiilivedyille, vaan se reagoi öljyhiilivetyjen lisäksi myös maa-aineksessa (mm. humus) luontaisesti esiintyviin hiilivetyihin. Laitteen kalibrointiajankohta on esitetty kenttätestiraportissa liitteessä 3.

Kenttähavaintojen ja -analyysien perusteella valittiin neljä (4) maanäytettä, joista analysoitiin laboratoriossa kuiva-aineen prosenttimäärä, kevyiden (C_5 - C_{10}), keskiraskaiden ($>C_{10}$ - C_{21}) ja raskaiden ($>C_{21}$ - C_{40}) öljyhiilivetyjakeiden sekä bentseenin, tolueenin, ksyleenin, etylibentseenin, MTBE:n, TAME:n, DIPE:n, ETBE:n, TBA:n ja TAEE:n pitoisuudet. Laboratorioanalyysit tehtiin SGS Analytics Finland Oy:n laboratoriossa.

PetroFLAG-kenttäanalyysien suurin kokonaishiilivetyjen pitoisuus (67 mg/kg) todettiin näytepisteessä NP5, välillä 1–2 m.

Määrittämisen ylittävänä pitoisuutena laboratorioanalyysissä todettiin:

- näytteessä NP5-6/4,0–5,0 m raskaita jakeita ($>C_{21}$ - C_{40} ; 290 mg/kg) ja öljyhiilivetyjen $>C_{10}$ - C_{40} summapitoisuus (300 mg/kg)

Tolueenia esiintyy erittäin vähäisesti näytteissä:

- NP 1/6 (4,0–5,0 m); 0,05 mg/kg
- NP 2/3 (1,0–2,0 m); 0,02 mg/kg

MTBE-pitoisuus ylittää kynnysarvon (0,1 mg/kg) näytteessä:

- NP 2/3 (1,0–2,0 m); 0,13 mg/kg

Muutoin hiilivety-yhdisteiden pitoisuudet kaikissa laboratorionäytteissä alittivat analyysimenetelmän määrittämisraajat. Jaetun näytteen (NP2/2–3 m) PetroFLAG-analyysien tulokset (20 mg/kg ja 0 mg/kg) poikkesivat jossain määrin toisistaan. Poikkeama on hyväksyttävällä tasolla huomioiden pitoisuuksien pienet lukuarvot, eikä viitearvovertailun kannalta ero ole kuitenkaan merkittävä.

Kohteesta ei otettu pohjavesinäytettä, koska veden määrä näytepisteissä oli vähäinen.

Haitta-aineiden esiintyminen ja kokonaismäärä

Aistinvaraisesti havainnoiduissa ja kenttätesteillä analysoiduissa näytteissä öljyhiilivetyjen pitoisuudet todettiin alhaisiksi, ja em. laboratoriossa analysoitujen kontrollinäytteiden perusteella voidaan todeta öljyhiilivetypitoisuuksien alittavan VNa 214/2007 mukaiset kynnysarvot lukuun ottamatta näytepistettä NP4. Näytepisteessä NP4 VNa 214/2007 mukainen kynnysarvo ylittyi lievästi MTBE:n osalta ja öljyjen summapitoisuus ($>C_{10-40}$) oli kynnysarvon tasolla.

Kohteessa olevan jakeluaseman ja sen rakenteiden purkuun liittyvät kaivutyöt tehdään purkamisen vaatimassa laajuudessa. Arvion mukaan jakelurakenteiden poistokaivannon pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 250 m².

PILAANTUNEISUUDEN JA PUHDISTUSTARPEEN ARVIOINTI

Koska kohteesta ei odoteta löytyvän suuria määriä kunnostettavaa maa-ainesta, ei kohdekohtaisen riskinarvion perusteella määritettäviä tavoitetasoja katsota tässä vaiheessa tarpeelliseksi. Riskinarvion tarkkuuden vuoksi olisi oltava myös tarkempia tietoja haitta-aineyhdisteistä ja niiden keskinäisestä koostumuksesta. Mikäli vastoin odotuksia suuria määriä kohonneita pitoisuuksia sisältävää maata löytyy joko kaivualueelta tai sen ympäristöstä, määritetään haitta-aineet, laaditaan erikseen kohdekohtainen riskinarviointi ja siltä pohjalta määritetään kunnostustarve ja tarpeellinen kunnostustaso

PUHDISTUSSUUNNITELMA

Koska mahdollinen pilaantuneisuus lähtökohtaisesti esiintyy rakenteiden purkamisen vaatimissa kaivannoissa, pilaantuneet maat on järkevintä poistaa massanvaihdoilla. Lisäksi massanvaihdoissa voidaan hyödyntää tontilla jo purkutöiden vuoksi olevia resursseja ja mahdollisesti tarvittava kunnostus voidaan tehdä laitteiston purun yhteydessä. Massanvaihdoissa öljyhiilivedyillä pilaantunut maa-aines poistetaan ja kuljetetaan asiaankuuluvan luvan omaavalle käsittelypaikalle käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi. Poistetut maamassat korvataan muualta tuodulla pilaantumattomalla ja routimattomalla materiaalilla tai täytöissä hyödynnetään kaivettuja kunnostustavoitteet alittavia maa-aineksia, jotka soveltuvat kaivannon alustäyttöön. Mikäli massanvaihtoa täydentäviä kunnostusmenetelmiä tarvitaan, esitetään niiden suunnitelmat valvovalle ympäristöviranomaiselle erikseen hyväksyttäväksi.

PUHDISTUKSEN TAVOITETASO

Koska jakeluaseman alue ei ole asuin- tai vastaavassa käytössä nyt eikä jatkossakaan, ja maaperässä ei ole todettu kulkeutuvia yhdisteitä, maaperän pilaantuneisuuden perusarvioinnin ja kunnostustarpeen arvioinnin viitearvoina käytetään VNa 214/2007 mukaisia ylempiä ohjearvoja.

Kaivettujen maa-ainesten hyödyntäminen

Purku- ja maankaivutöissä syntyvät maa-ainekset hyödynnetään syntyvän kaivannon entisöinnissä mahdollisimman täydellisesti huomioiden maa-ainesten tekninen soveltuvuus sekä haitta-ainepitoisuudet.

Kunnostuksen tavoitetasen alittavia haitta-aineiden pitoisuuksia sisältävät kaivumaa-ainekset hyödynnetään kaivannon alustäytössä. Päälimmäisen 0,5 m:n täyttökerroksen osalta huolehditaan, että käytettävien maiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat VNa:n 214/2007 mukaiset kynnysarvot (kestävälle kunnostukselle annettu suositus YHO6/2014).

Vesien käsittely

Kaivantoon ei tutkimusten perusteella arvioida merkittävästi kertyvän suoto-/pohjavettä kaivun aikana. Tarvittaessa massanvaihdon aikana kaivanto pidetään tarvittaessa kuivana pumppaamalla sinne kertynyt vesi uppopumpulla öljynerottimen kautta kaivualueen ulkopuoliseen viemäriin tai maastoon. Lähtökohtaisena oletuksena kuitenkin on, että kaivantoon mahdollisesti kertyvä vähäinen vesimäärä poistetaan kaivamalla pilaantuneiden maiden yhteydessä ja toimitetaan pilaantuneiden maiden vastaanottopaikkaan. Kaivantoon mahdollisesti kertyvästä vedestä otetaan näyte, josta analysoidaan C₅-C₄₀-hiilivetyypitoisuudet. Tämän jälkeen näytteitä otetaan tarpeen mukaan. Näytteenotosta vastaa ympäristötekniinen valvoja.

Jätteiden käsittely

Jakeluaseman purkamisessa syntyvät purkujätteet käsitellään erillisen suunnitelman mukaisesti. Purettavien betonirakenteiden haitta-ainepitoisuudet tutkitaan ympäristöasiantuntijan toimesta ja purkubetoni toimitetaan todettavien pitoisuuksien mukaiseen käsittelyyn.

Kuljetukset

Pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan valvojan määrittelemiin luvallisiin vastaanottopaikkoihin rekka- tai kuorma-autoilla kuormat peitettyinä peitteillä. Kuormien mukana toimitetaan valvojan laatimat pilaantuneen maan siirtoasiakirjat. Kuljetuksia voi hoitaa vain jätelain 94§:n mukaisesti jätehuoltorekisteriin rekisteröityneet kuljettajat, minkä valvoja tarkistaa. Myös piha-alueen rakentamiseen soveltumattomat maa-ainekset kuljetetaan niille soveltuvaan paikkaan.

Varastointi

Pilaantumattomat maa-ainekset varastoidaan kiinteistöllä ja käytetään kaivantojen täyttöön. Jos pilaantunutta tai haisevaa maa-ainesta joudutaan väliaikaisesti

varastoimaan kiinteistöllä (esim. yön yli), kasa peitetään peitteillä, joilla myös estetään sadevesien maa-aineksia huuhtova ja liettävä vaikutus.

Kunnostuksen päättymisen ja viimeistely

Kunnostustyö päättyy, kun haitta-aineita yli tavoitetason sisältävät maa-ainekset on poistettu tai muuten todetaan haitta-aineiden laadun ja määrän olevan sellaisia, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Kohteesta viedään pois kaikki purku- ja mahdollisen maaperän kunnostustyön aikana kertynyt ylimääräinen materiaali. Kaivannot täytetään ja tiivistetään pilaantumattomilla kaivumailla ja valvojan hyväksymästä paikasta tuotavilla routimattomilla kitkamailla (hiekkamoraali, sora, hiekkamoraali, sora). Täyttö- ja rakennekerrokset tehdään kerroksittain tiivistäen ja kaikki täyttökerrokset tiivistetään InfraRYL:n mukaiseen tavoitetiiviyteen. Kaivanto täytetään kunnostustyötä edeltävään maanpinnan tasoon ja asfaltoidaan.

Työnaikaisten riskien hallinta

Ulkopuolisten pääsy työmaa-alueelle estetään aitauksin ja varoituskyltein. Tarvittaessa kaivettavaa maata kostutetaan pölyämisen estämiseksi. Haitta-aineiden leviäminen ympäristöön vältetään estämällä autojen tarpeeton liikkuminen pilaantuneella alueella ja peittämällä kuormat. Mahdollinen pilaantuneiden maiden kaivutyö toteutetaan siten, että maa-aineksia ei levitetä kaivun aikana puhtaalle alueelle. Kaivantoihin mahdollisesti kertyvää öljyistä vettä ei johdeta puhdistamattomana maastoon.

Valvonta

Ympäristötekniikan valvoja ohjaa kaivutyötä ja maa-ainesten lajittelua työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäanalyysillä ja –havainnoilla. Kaivettavista maa-aineksista otetaan tarkastusnäytteitä maalajikerroksittain ja esiintyvien haitta-aineiden sekä kaivun laajuuden mukaan, kuitenkin vähintään yksi pohjanäyte (paitsi jos kaivu rajautuu kallioon) ja yksi seinämänäyte per kaivanto. Maaperänäytteiden öljyhiilivetytypitoisuuksia seurataan aistinvaraisin havainnoin, fotoionisaattorimittarilla (PID) sekä kenttäanalyysillä (esim. PetroFLAG-kemiallinen kenttäanalyysi). Kenttäanalyysien tuloksista n. 10 % varmennetaan laboratorioanalyysin. Maaperän jäännöspitoisuudet määritetään kaivantojen pohjalta ja seiniltä otetuista näytteistä laboratoriossa. Ennen laboratorioon lähettämistä kyseiset näytteet on ensin todettu kenttäanalyysillä riittävän puhtaiksi. Kustakin kaivannosta otetaan vähintään kaksi näytettä. Näytteet otetaan edustavalla tiheydellä siten, että jokaisen seinän ja pohjan osan keskimääräinen pitoisuus tulee selvitettyä.

Toiminta poikkeuksellisissa tilanteissa

Kenttävalvoja seuraa koko työn ajan työmaalta mahdollisesti löytyviä uusia haitta-aineita, rakenteita tai muuta normaalia poikkeavaa. Jos tällaisia löytyy, asiasta

informoidaan välittömästi tilaajaa ja ympäristöviranomaisia. Mahdollisista toimenpiteistä neuvotellaan heidän kanssaan.

Kirjanpito ja raportointi

Urakoitsija pitää työmaapäiväkirjaa, johon myös valvoja ja viranomaiset voivat halutessaan tehdä merkintöjä. Kunnostustyömaan valvoja pitää kirjaa kohteesta kaivetuista ja pois kuljetetuista maa-aineksista, pitoisuuksista, sijoituspaikoista ja ajankohdista. Kirjanpito pidetään ajan tasalla ja viranomaisten saatavilla työmaalla kunnostuksen aikana. Kohteesta kuljetettava jäte raportoidaan loppuraportissa nimikkeineen ja koodeineen sekä jätemäärät, sijoituspaikat ja kuljetuksen toteuttaja taulukoiden.

Purkutyön aikana tehtävistä maaperätutkimuksista sekä mahdollisesta pilaantuneen maan kunnostustyöstä tehdään loppuraportti, joka toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle hyväksyttäväksi ja tiedoksi Riihimäen kaupungin ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle 2 kuukauden kuluessa työn päättymisestä.

Tiedotus

Tilaaja tai tämän edustaja tiedottaa jakeluaseman purkamisesta tarvittavia tahoja ja järjestää purkutyömaan aloituskokouksen, missä myös käsitellään mahdollisesti tarvittavaa maaperän kunnostusta. Purkutyön yhteydessä mahdollisesti havaittavasta maaperän pilaantuneisuudesta sekä niiden perusteella tehtävistä maaperän kunnostustoimenpiteistä informoidaan valvojan toimesta alueellista ELY-keskusta ja kaupungin ympäristöviranomaisista. Valvoja informoi tarvittaessa kunnostuksen kulusta naapurustoa harkitsemassaan laajuudessa.

Puhdistusaikataulu

Jakeluaseman purkutyöt on suunniteltu toteutettavaksi syksyllä 2025. Purkutöiden arvioidaan kestävän 1–2 viikkoa. Mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostuksen tarkemmasta ajankohdasta ja vaikutuksesta purkutyön aikatauluun informoidaan työn aikana erikseen. Mikäli pilaantunutta maata esiintyy arvioitua enemmän tai laajemmalla ja haluttaisiin käyttää massanvaihdon vaihtoehtoja, tai täydentävää menetelmää, arvioidaan aikataulu uudelleen ko. menetelmää koskevassa suunnitelmassa.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitus on toimitettu 18.2.2025 tiedoksi Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

HÄMEEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksessa esitetyllä tavalla, ellei määräyksissä muutoin määrätä.

1. Puhdistustöiden käynnistämisestä on ilmoitettava etukäteen Hämeen ELY-keskukselle ja Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle. Samalla on ilmoitettava puhdistustyön valvojan ja urakoitsijan nimi ja yhteystiedot sekä. Valvojan tulee vastata työn laadunvalvonnasta.
2. Kiinteistön 694-4-9012-7 maaperä on puhdistettava siten, että puhdistuksen jälkeen maaperän haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmät ohjearvot.

Mikäli puhdistustyön yhteydessä tulee esiin haitta-aineita, joita ei tällä hetkellä ole tiedossa tai joita ei todettu kohteen alueella tehtyjen ympäristötekni-
maaperätutkimusten yhteydessä, on maaperä puhdistettava edellä esitetyn periaatteen mukaisesti.

3. Kaivettavien, hyödynnettäväksi tai käsittelyyn toimitettavien ja maaperään jäävien maiden haitta-ainepitoisuudet on varmistettava hyvin kyseistä aluetta ja sen maaperää edustavalla näytteenotolla ja luotettavalla analysoinnilla. Mittaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.
4. Alueelta poistettavat maat on luokiteltava jätteenkäsittelyn ja käsittelypaikan edellyttämällä tavalla.

Poistettu maa-ainesjäte on luokiteltava valtioneuvoston asetuksen (978/2021) mukaisesti vaaralliseksi jätteeksi, jos maa-aineksen haitta-ainepitoisuus ylittää vaaraominaisuuden mukaisen vaarallisen jätteen raja-arvon.

Alueelta eri käsittelypaikkoihin toimitettujen pilaantuneiden maiden määristä haitta-ainepitoisuuksineen on pidettävä kirjaa.

5. Alueelta poistettavat pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuus ylittää VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvot, on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen tai paikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisellä aineella ja haitta-ainepitoisuudella pilaantuneen maa-aineksen vastaanotto ja käsittely.

Alueelta kaivettuja maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat määräyksen 2 mukaisten puhdistustavoitteiden alapuolella voidaan hyödyntää kaivualueella kaivannon alustäytössä täytössä kuitenkin siten, että päällimmäisen 0,5 m:n täyttökerroksen osalta käytettävien maiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaiset kynnysarvot.

Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maat tulee toimittaa käsiteltäväksi laitokseen tai muuhun käsittelypaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty vastaavan vaarallisen jätteen käsittely. Tavanomaisen jätteen kaatopaikalle voidaan sijoittaa tavanomaiseksi luokiteltua pilaantunutta maata, jonka kaatopaikkakelpoisuus on todettu. Maankaatopaikalle saa sijoittaa vain sen ympäristöluvassa määritellyjä maa-aineksia.

Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus, kuljetus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on toteutettava niin, ettei pilaantunutta maa-ainesta leviä ympäristöön, eikä

aiheudu muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle eikä kohtuutonta räsitystä naapurustossa.

6. Haitta-aineiden leviämisen rajoittamiseksi tulee pilaantuneen maan kuormat peittää huolellisesti kuljetusten ajaksi, kuormauksessa varissee maa-ainekset tulee poistaa ja kuljetusajoneuvojen renkaat tarvittaessa puhdistaa, kuivaa maata tarpeen mukaan kostuttaa pölyämisen rajoittamiseksi ja keskeyttää kaivu kovalla tuulella ja rankkasateella.
7. Pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja, joka on oltava mukana kuljetuksen aikana ja luovutettava jätteen vastaanottajalle.
8. Pilaantuneiden maa-ainesten ja muiden jätteiden kuljetuksesta vastaavan kuljetusyrittäjän on oltava rekisteröitynyt jätelain 94 §:n mukaisesti ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin ja kuljettajalla on oikeus kuljettaa vain niitä jätteitä, mitkä on merkitty jätehuoltorekisteriotteeseen. Jätehuoltorekisteriote on pidettävä mukana jätteen kuljetuksen aikana.

Jätteiden haltija ei voi antaa jätteitä kuljetettavaksi kuljettajalle, joka ei ole rekisteröitynyt jätehuoltorekisteriin.

9. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvä pilaantunut vesi on poistettava esim. imuautolla ja toimitettava käsittelypaikkaan, jolla on lupa vastaavan jäteveden käsittelyyn tai johdettava esikäsittelyyn vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin. Johtamisesta jätevesiviemäriin ei saa aiheutua haittaa viemäriverkossa, jätevedenpuhdistamolla eikä ympäristössä ja johtamisessa on noudatettava Riihimäen Veden ohjeita esikäsittelystä ja viemäriin johdettavalle jätevedelle asettamia raja-arvoja.
10. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava Riihimäen kaupungissa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Jätteet on toimitettava asianmukaisen luvan omaavaan käsittely- tai kierrätyspaikkaan.
11. Pilaantunutta maata saa väliavarastoida työmaa-alueella vain, mikäli se on tarpeen maiden tarkempaa luokittelua varten, välttämättömien laboratorioanalyysien ajan tai jos kaivu- tai lastaustekniset syyt sitä edellyttävät.
12. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on tehtävä loppuraportti, jossa on esitettävä kaivutyön, väliavarastoinnin ja mahdollisen esikäsittelyn toteuttaminen, karttapiirustus toteutuneista kunnostusalueista ja kaivussyvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto kaivutyön aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot kaivetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista ja niiden loppusijoituksesta, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä.

Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista sekä jättekuljetusyhtiön nimi ja y-tunnus.

Loppuraportti on toimitettava Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen loppumisesta.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion viranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei lain 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee siitä päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Määräysten perustelut

Aloitushilmoitus ja vastuuhenkilön nimeäminen ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta (määräys 1).

Päätöksen määräyksessä 2 on hyväksytty ilmoituksessa esitetyn mukainen puhdistustavoite (VNa 214/2007 ylemmät ohjeavot) kiinteistön nykyisen asemakaavassa merkityn käyttötarkoituksen mukaisesti eikä kiinteistön käyttötarkoitukseen/ kaavoitukseen ole tiedossa tulevia muutoksia. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella (määräys 2).

Kunnostuksen aikaisella näytteenotolla selvitetään mm. tarvittava kaivussyvyys sekä kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet. Maa-ainesten tutkimustulosten perusteella voidaan erottaa eri tavoin pilaantuneet maa-ainekset ja mahdolliset eri käsittelypaikkoihin toimitettavat maa-ainekset (määräys 3).

Maa-ainesjätteen luokittelussa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavalla pilaantuneella maalla tarkoitetaan kaivettua maa-ainesta, jolla on jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) mukainen vaaraominaisuus haitta-aineen pitoisuuden perusteella. Tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltavalla pilaantuneella maalla tarkoitetaan kaivettua maa-ainesta, jonka haitta-ainepitoisuudet ovat valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen alemman ohjeavon ja vaarallisen jätteen raja-arvon välissä (määräykset 4 ja 5).

Jätteen kaatopaikkakelpoisuus osoitetaan kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) mukaisesti, kriteereinä mm. jätteen koostumus, jätteen orgaanisen aineksen määrä ja hajoavuus sekä jätteen haitallisten aineiden määrä ja liukoisuusominaisuudet (määräys 5).

Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (määräys 6).

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan (määräys 7).

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteeksi luokiteltavaa pilaantunutta maata ja muuta jätettä saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille/ jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle (määräys 8).

Ympäristönsuojelulain (537/2014) 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavalta alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (määräys 9).

Jätelain mukaan kunta voi antaa paikallisia yleisiä määräyksiä mm. jätteen luokittelusta ja käsittelystä. Tästä syystä muun kuin pilaantuneen maa-ainesjätteen asianmukainen käsittely edellyttää, että jätteen luokittelussa ja käsittelyssä noudatetaan Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ohjeita (määräys 10).

Päätöksessä on hyväksytty pilaantuneiden maa-ainesten välivarastointi vain tarvittaessa (esim. analyysitietoja odotellessa) siten, ettei välivarastoinnista aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. (määräys 11).

Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut kunnostustoimenpiteet. Dokumentointi on tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta (määräys 12).

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Alueen maaperää koskevat tiedot on tallennettu valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI), kohde-ID: 100307653

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 27, 84, 85, 133, 135, 136, 190, 191, 205, 209, 237 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 24, 25, 26 §

Jätelaki (646/2011) 5, 12, 13, 15, 17, 29, 94, 118, 119, 121, 121a, 121b, 122 §

Jätehuoltolaki 21, 32, 33, 40 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa 6.3.2030 asti.

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen (794/2024) perusteella 960 €. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 €/h. Ilmoituksen käsittelyyn on käytetty 12 tuntia.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös (sähköisesti)

Neste Markkinointi Oy

Tiedoksi (sähköisesti)

Kiinteistö Himberg Oy
Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Envineer Oy

Kuuluttaminen

Hämeen ELY-keskus kuuluttaa tästä päätöksestä julkisesti verkkosivuillaan. Tieto kuulutuksesta on myös Riihimäen kaupungin verkkosivuilla.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa ympäristöasiantuntija Maria Borg, puh. 0295 025246, maria.borg(at)ely-keskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa. Valitusaika päättyy **14.4.2025**.

HYVÄKSYNTÄ

Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Maria Borg ja ratkaissut johtava asiantuntija Kati Häme. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITE

Valitusosoitus

Tämä asiakirja HAMELY/366/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/366/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Häme Kati 06.03.2025 08:52

Esittelijä Borg Maria M 06.03.2025 07:21